

Schoon water en nieuw leven in Kopre Gando

Verhaal van een GAIN medewerkster na haar eerste bezoek aan de waterprojecten in Benin

Kalale is een grote regio in het noorden van Benin met ongeveer 200.000 inwoners bestaande uit drie etnische groepen, waarvan Fulfulde de grootste is. Fulfulde zijn van oudsher veehouders, en Kalale is een heel uitgestrekt gebied. Ondanks die omvang hebben de inwoners van Kalale het gevoel dat ze vaak worden vergeten door de rest van het land, waardoor ze zich buitenstaanders voelen. Dit kan zijn omdat men denkt dat de mensen gewelddadig zijn of omdat het gebied vrij moeilijk toegankelijk is. Ook voor GAIN was het tot voor kort onbekend terrein.

Een van de afgelegen dorpen waar het project werkt, heet Kopre Gando. Ik zal deze naam nooit vergeten,

omdat toen we – in mijn gedachten als verdwaald - rondreden en zo nu en dan het autoraampje naar beneden rolde om mensen te vragen: "Kopre?". Maar toch bleek de chauffeur dan nog steeds op het juiste spoor te zitten. We kwamen net voor zonsondergang aan bij een menigte die zich rond een half geïnstalleerde pomp had verzameld. Ze stonden op het punt om voor het eerst schoon water naar hun gemeenschap te zien komen. Toen we aankwamen, verzamelden zich steeds meer mensen, wetende dat dit betekende dat de tijd was aangebroken. Toen de hogedrukspuit werd aangezet om het laatste zand uit de boorpijp te verwijderen, was ik verrast om een paar mensen op te zien springen en van schrik wegrennen. Ik veronderstel dat het anders was dan alles wat ze ooit hadden gezien. We brachten tijd door met de mensen terwijl de pomp werd geïnstalleerd. Toen hij klaar was voor gebruik, riep Christoff, de pompinstallateur, kinderen, vrouwen en mannen één voor één op om te laten zien hoe ze de handpomp goed konden gebruiken. Met een brede glimlach zagen ze water uit de kraan komen en de mensen klaptten en juichten.

Gesprekken over leefwijze en cultuur

Drie dagen later keerden we terug naar dit dorp om te zien hoe de bron werd benut en om een Hygiëne training bij te wonen. Diverse mensen waren opgewonden om onze bekende gezichten te zien, en wij ook. We keken een tijdje rond totdat we een vertaler vonden. Hij hielp ons praten met een van de vrouwen door te vertalen in hun lokale taal.

De vrouw heette Awa en ze is een naaister maar ook boerin die soja, maïs en bonen verbouwt op haar eigen stuk land. Awa woont al 15 jaar in Kopre en heeft 7 kinderen. Ze vertelde ons dat ze, voordat de pomp drie dagen geleden werd geïnstalleerd, haar **water** haalde bij een put in Bon Yankou, op 4 km lopen. Ze moest dan 's morgens vroeg vertrekken om pas rond het middaguur terug te komen. Ze wist dat het middag was omdat haar kinderen dan voor de lunch terug waren gekomen van school.

We vroegen haar naar het **onderwijs** in dit dorp, omdat we merkten dat veel kinderen in Kalale niet naar school gingen. Onze jonge vertaler vertelde ons dat hij zelf vanwege financiële middelen al niet meer naar school ging, maar de meeste kinderen in het dorp gaan niet naar school omdat hun ouders het belang van onderwijs niet inzien. Ze vinden dat jongens moeten helpen met de landbouw en het verzorgen van het vee en dat de meisjes moeten leren om huishoudelijke taken te doen.

Een andere jonge man vertelde ons dat hij niet meer naar school ging omdat het zijn broers ergerde dat hij hen niet hielp met hun landbouwactiviteiten en zeiden: "Waarom ga je naar school?". Zijn ouders kozen een vrouw voor hem toen hij nog een kind was en ze gaven haar nu op deze leeftijd aan hem, zodat hij moest stoppen met naar school gaan om zijn eigen huis te kunnen bouwen en zijn eigen gezin te stichten.

Onderwijs was daar dus geen financieel, maar een cultureel probleem.

We vroegen Awa wat voor invloed het **regenseizoen** op hen heeft. Ze zei dat de meeste mensen dan naar het land gaan. Ook de kinderen, omdat er dan thuis niemand is om voor hen te zorgen, tenzij ze nog een grootmoeder hebben.

Awa vertelde ons dat wanneer een van haar kinderen onwel is, ze hen naar het ziekenhuis kan brengen.

De dichtstbijzijnde kliniek is 7 km verderop. Ze zei dat ze vaak hoofdpijn, malaria, diarree, braken, buikpijn, verkoudheid en loopneuzen hebben. Haar kinderen hadden ongeveer drie keer per maand diarree. Op de vraag hoe ze met die diarree omgaat, zei ze dat ze de medicatie zelf koopt en dat ze, als het niet stopt, haar man vertelt dat hij moet komen om hun kind naar het ziekenhuis te brengen.

De tweede jonge man die met ons sprak, vertelde ons dat hij een 'gezondheidskampioen' is voor dit dorp. Hij heeft drie jaar geleden een training gehad door een andere organisatie en zij voorzien hem eventueel van medicijnen. Hij geeft gezondheidsinstructies en ontmoet mensen thuis.

De jonge gezondheidskampioen leert mensen muskietennetten gebruiken, doet malariatesten bij hem thuis en behandelt diarree. Zwangere vrouwen moedigt hij aan om zich in de kliniek te laten onderzoeken. Soms hebben de vrouwen moeite om te begrijpen waarom ze naar prenatale afspraken zouden moeten gaan en willen daar hun geld niet aan uitgeven. Toen we hem vroegen waarom hij dit werk doet, zei hij dat hij gewoon zijn mensen wil helpen.

Hij vertelde ons ook dat de gemeenschap zich bewust is van COVID-19. Toen de pandemie begon, geloofden ze eerst niet dat het echt was en wilden ze hun handen niet wassen wanneer hen dat werd verteld. Maar toen het vaccin kwam, gingen velen zich laten vaccineren. Sommigen vertelden hem dat ze dachten dat het vaccin hun levensverwachting zou verkorten. Ze zeiden ook dat ze op hun boerderij moesten werken en geen tijd hadden om zich te laten vaccineren. Maar hij bleef het vaccin promoten en uiteindelijk werden ze allemaal gevaccineerd tegen COVID-19.

Een paar uur na deze interviews, stelde onze GAIN community health trainer het publiek tijdens de hygiëne- en sanitatietraining veel vragen over COVID-19 en velen leken de antwoorden te weten.

Toen we eerder de burgemeester van Kalale ontmoetten, noemde hij dat bovengenoemde project ook en zei dat ons Community health project heel goed samengaat met wat ze hier in de regio al eerder gedaan hebben, maar vooral de gender discussies zijn een heel goede aanvulling.

Wat betreft **voeding**, de meeste mensen in dit dorp eten pap als ontbijt en soms 'pat', een mengsel van maismeel en heet water. Voor lunch en diner hebben ze gemalen yam met saus of 'pat' als het geen yam seizoen is. Een vrouw (Sudu) vertelde ons dat ze genoeg heeft om haar hele gezin te voeden, zelfs de grootouders. Met de productie van haar land denkt ze een deel ervan te verkopen en de rest zou hun gezin ongeveer vier maanden kunnen onderhouden. Als ze op is, koopt ze eten voor de resterende maanden. Zowel zij als haar man zorgen voor het geld.

Na ons gesprek liepen we haar en enkele andere vrouwen en dochters mee die water naar hun huizen droegen. Sudu woont bij het gezin van haar man. Ze hebben drie tegenover elkaar liggende hutten met een centrale eetruimte. De vrouwen gaan zo meerdere keren heen en weer naar de pomp om een grote emmer voor het ouderlijk huis te vullen.

Terwijl we terugliepen naar de bron, moest ik eraan denken hoeveel hun leven de afgelopen drie dagen is veranderd.

Hun wandeling om water te halen is van 4 km nu 200 meter geworden.

Waar ze vroeger een halve dag voor nodig hadden, is het nu een paar minuten. En het water is niet alleen schoon en ziektekiemvrij, maar ze hebben ook tijd voor meer school, meer landbouw; en daardoor meer inkomsten en meer tijd om te doen wat ze maar willen.

We bezochten Kopro drie dagen geleden.

In drie dagen ging een hele nieuwe wereld open!

Na de training interviewden we ook het team

Het Community Development Team van Global Aid Network in Benin bestaat uit drie verpleegsters/verplegers: Rachelle, Jean Paul en Emmanuel. We hadden het voorrecht om Rachelle een hygiëne- en sanitaire training te zien geven en het publiek was dol op haar. Ze was boeiend, maakte de mensen aan het lachen, stelde vragen en deelde prijzen uit. Ze betrok iedereen er bij, van de kinderen tot de vrouwen tot de mannen. Ze begon met de vraag: "Toen we hier nulmetingen uitvoerden, dacht u toen dat we u een waterput zouden brengen?". "Nee!", antwoordden ze.

We hebben het Community Development Team een paar vragen gesteld over hun werk bij het Kalale-project tot nu toe. Ze zeiden dat de opkomst bij de trainingen boven verwachting was. De mensen zijn erg blij met de sessies en nemen er actief aan deel. Ze vertelden dat de vertaler die met hen mee reist, aarzelde toen ze hem voor het eerst benaderden. Maar nadat hij nu de sessies meerdere keren heeft vertaald, hebben ze gezien dat zijn manier van denken en kijken naar het leven langzaam verandert. Hij aarzelt niet langer en biedt zich graag vrijwillig aan om te vertalen, omdat hij ziet dat de opleiding goed is.

Op de vraag welke van de drie onderwerpen tot nu toe de meeste impact heeft gehad, antwoordden ze allemaal: "The Gender Sensitivity Forum". Ze hebben gemerkt dat deze training kennis brengt waar de mensen nog nooit van gehoord hebben. Zowel de gezondheidstraining en de hygiëne- en sanitatietraining bevatten soms info die ze al kennen, maar ze hebben nog nooit bijeenkomsten gehad over geweld of mannen die vrouwen helpen. De trainers hebben ook

geen weerstand gezien tegen deze onderwerpen, ondanks het feit dat Fulfulde-vrouwen gewoonlijk niet mogen spreken in het bijzijn van hun echtgenoten. Rachelle was verbaasd over hun openheid en de bereidheid om te delen wat er mis is in hun huishouden. Ze heeft het gevoel dat de vrouwen zaten te wachten op een kans als deze om hun lijden te delen en die kans niet wilden missen.

Op het gebied van **voeding** merken de trainers dat kinderen ondervoed zijn. Hoewel ze hierover training geven, hebben ze het gevoel dat de boodschap niet volledig wordt begrepen en de mensen misschien niet in staat zullen zijn om het direct in de praktijk te brengen. Daarom zijn ze in de gender trainingen de nadruk gaan leggen op het feit dat mannen en vrouwen geld moeten delen in hun huishouden. Ze hadden opgemerkt dat mannen soms genoeg geld leken te hebben om hun gezin van beter voedsel te voorzien, maar het niet deelden. In plaats komt het voor dat mannen nieuwe vrouwen trouwen en de huidige vrouwen zijn het daar dan niet mee eens. Dit zorgt ervoor dat moeders voor zichzelf en hun kinderen moeten zorgen. Dit zijn de soort dingen die vrouwen openlijk delen tijdens de forums. In hun cultuur vinden ze het niet erg als de man met andere vrouwen trouwt, zolang ze maar hun best doen om ervoor te zorgen dat iedereen te eten krijgt.

Het team was er ook getuige van dat mannen ervoor kozen hun **geld** niet uit te geven aan gezondheidszorg voor hun kinderen. In een dorp in Peonga zagen ze een jongen met ernstige brandwonden over zijn hele lichaam. Toen ze hem zagen, vroegen ze: "Waarom heb je hem niet naar het ziekenhuis gebracht?" waarop de ouders antwoordden dat ze het niet konden betalen. Na de training

drong het team er bij zijn ouders op aan dat hij naar het ziekenhuis moest. Toen ze een paar weken later terugkwamen in dit dorp om de gendertraining te geven, was hij echter overleden. Het team kon dit niet begrijpen omdat de vader waarschijnlijk wel wat geld had door de verkoop van katoen. Ze merkten dat Fulfulde-mensen beter voor hun vee lijken te zorgen dan voor hun eigen families omdat ze zoveel vrouwen en kinderen hebben.

Omdat de mensen al veel weten over **COVID-19**, neemt het team de aanpak om de gemeenschap te vragen wat ze al weten over de ziekte en vervolgens eventuele misvattingen recht te zetten. Ze kunnen vaak niet alle manieren opsommen om COVID-19 te voorkomen, omdat ze niet alle informatie hebben ontvangen.

Het was een voorrecht om te horen van deze geweldige verpleegsters die hun kennis gebruiken om deze te delen met de minder bedeelden. Hun expertise is zo waardevol voor ons voortdurend leren en het is zo inspirerend om te horen hoe woorden het leven van mensen kunnen veranderen.

Maar we leerden ook dat er nog veel gedaan kan worden op het gebied van relaties en de waardering van vrouwen en kinderen. De Gendertraining is daarvoor een goed begin...

Jessica – begeleidster community health projecten GAiN